

Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty sądowej od wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu <u>Pod względem legislacyjnym i merytorycznym:</u> Arkadiusz Myrcha – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu <u>Opiekun legislacyjny:</u> Wojciech Ulitko, Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego e-mail: sekretariat.dl@ms.gov.pl, tel. 22 52 12 764 Anna Malinowska-Hussain, główny specjalista, Departament Legislacyjny e-mail: Anna.Malinowska-Hussain@ms.gov.pl, tel. 22 52 12 229 <u>Opiekun merytoryczny:</u> Tomasz Kuźma, Dyrektor Departamentu Prawa Karnego e-mail: sekretariat.dpk@ms.gov.pl, tel. 22 52-12-645	Data sporządzenia 19.10.2026 r. Źródło: art. 118 § 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2026 r. poz. 1336) Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Sprawiedliwości: B986
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zgodnie z art. 117 § 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia¹, dalej jako: „k.p.w.” co do zasady (jeżeli ustawa nie stanowi inaczej), wszelkie wydatki w toku postępowania w sprawach o wykroczenia, w tym wydatki ponoszone w toku czynności wyjaśniających, wykląda tymczasowo Skarb Państwa. Jak stanowi art. 117 § 3 k.p.w., wydatki, o których mowa w § 1, ponoszone w toku czynności wyjaśniających przeprowadzanych przez organ podległy władzom jednostki samorządu terytorialnego wykląda tymczasowo właściwa jednostka samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 118 § 1 k.p.w. wydatki wykładane przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego mają charakter zryczałtowany.

W art. 118 § 2 k.p.w. ustawodawca zawarł upoważnienie ustawowe do określenia przez Ministra Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania w sprawach o wykroczenia, w tym wysokości zryczałtowanych wydatków ponoszonych w toku czynności wyjaśniających, a także wysokości opłaty, o której mowa w art. 113 § 2, uwzględniając przeciętne koszty poszczególnych czynności.

Wykonanie upoważnienia ustawowego z art. 118 § 2 k.p.w. stanowi rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty sądowej od wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia².

Stawki wskazane w ww. rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2017 r. nie były zmieniane od daty jego wejścia w życie, czyli od ponad 8 lat. Należy wskazać, że w tym okresie (od 2018 roku do chwili obecnej) siła nabywcza pieniądza uległa istotnej zmianie. Siła nabywcza złotówki wyraźnie spadła, głównie przez wysoką inflację w latach 2018–2026. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w okresie od I półrocza 2018 r. do I półrocza 2026 r. skumulowany wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych wyniósł ok. 55,3 %.

W tym kontekście projektowane podwyższenie opłaty sądowej od wniosku o wznowienie postępowania ze 100 zł do 150 zł, tj. o 50 %, odpowiada w przybliżeniu zmianie poziomu cen, jaka nastąpiła od czasu wejścia w życie obowiązującego rozporządzenia. W przypadku zryczałtowanych wydatków postępowania skala projektowanej podwyżki jest wyższa od skumulowanego wzrostu cen i uwzględnia również wzrost kosztów funkcjonowania sądów powszechnych, w ramach których prowadzone są postępowania w sprawach o wykroczenia.

Dostępne dane budżetowe nie pozwalają jednocześnie na wyodrębnienie zmiany przeciętnego jednostkowego kosztu prowadzenia postępowania w sprawie o wykroczenie w poszczególnych trybach postępowania. Z tego względu dane dotyczące ogółu wydatków sądów powszechnych mają charakter pomocniczy i obrazują ogólną zmianę bazy kosztowej funkcjonowania sądownictwa. Projektowane kwoty nie stanowią zatem mechanicznej waloryzacji dotychczasowych stawek wyłącznie o wskaźnik inflacji, lecz służą ich urealnieniu z uwzględnieniem zarówno utraty realnej wartości obowiązujących kwot, jak i obserwowanego wzrostu kosztów funkcjonowania sądów powszechnych.

¹ Dz. U. z 2026 r. poz. 1336.

² Dz. U. poz. 2467.

Celem projektowanego rozporządzenia jest urealnienie poziomu wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty sądowej od wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia, i dostosowanie wysokości tych kwot do aktualnej wartości pieniądza.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt zakłada podwyższenie obowiązujących obecnie zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty sądowej od wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia, w sposób następujący:

- z 20 zł na 50 zł – wysokość zryczałtowanych wydatków ponoszonych w toku czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia od jednego obwinionego lub oskarżyciela posiłkowego,
- ze 100 zł na 300 zł – wysokość zryczałtowanych wydatków postępowania w sprawach o wykroczenia przed sądem pierwszej instancji od jednego obwinionego lub oskarżyciela posiłkowego w przypadku postępowania zwyczajnego lub przyspieszonego,
- z 50 zł na 150 zł – wysokość zryczałtowanych wydatków postępowania w sprawach o wykroczenia przed sądem pierwszej instancji od jednego obwinionego lub oskarżyciela posiłkowego, jeżeli zostało zakończone skazaniem bez przeprowadzenia rozprawy,
- z 50 zł na 150 zł – wysokość zryczałtowanych wydatków postępowania w sprawach o wykroczenia przed sądem pierwszej instancji od jednego obwinionego lub oskarżyciela posiłkowego w przypadku postępowania nakazowego,
- z 50 zł na 150 zł – wysokość zryczałtowanych wydatków w sprawach o wykroczenia za postępowanie przed sądem drugiej instancji, od jednego obwinionego lub oskarżyciela posiłkowego,
- ze 100 zł na 150 zł – opłata sądowa od wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia.

Proponując podwyższenie wysokości zryczałtowanych wydatków wzięto pod uwagę, że są to kwoty płacone dopiero w wyniku zaistnienia pewnych zdarzeń procesowych, np. ukaranie, nieuwzględnienie środka odwoławczego, itp. Wysokość tych wydatków w żaden sposób nie wpłynie na zakres uprawnień procesowych osoby zobowiązanej do zapłaty.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowana regulacja ze względu na stopień szczegółowości i domenę prawa krajowego nie była poddawana analizie prawnoporównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Obwinieni	Ok. 300 000 ³	Ministerstwo Sprawiedliwości	W razie skazania sąd zasądzi od obwinionego opłatę na rzecz Skarbu Państwa, zryczałtowane wydatki i należności, o których mowa w art. 118 § 1 pkt 1 i 2 k.p.w., na rzecz odpowiednio Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego oraz wydatki na rzecz oskarżyciela posiłkowego w nowej, podwyższonej wysokości.
Oskarżyciele posiłkowi	Wielkość trudna do oszacowania	—	W razie uniewinnienia lub umorzenia w sprawie, w której wniosek o ukaranie złożył oskarżyciel posiłkowy – oskarżyciel posiłkowy poniesie wyższe koszty postępowania.
Sądy powszechne	sądy rejonowe – 319 sądy okręgowe – 47 sądy apelacyjne – 11	Ministerstwo Sprawiedliwości	Nowe wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania w sprawach o wykroczenia oraz wysokości opłaty sądowej od wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

³ Sprawozdanie Ministerstwa Sprawiedliwości MS-S7r za 2025 rok.

Źródła finansowania	Projektowane zmiany będą powodować skutki finansowe dla sektora finansów publicznych, w postaci zwiększonych wpływów do budżetu państwa, wynikających z podwyższenia
---------------------	--

	wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty sądowej od wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia. Jednocześnie wskazać należy, że Ministerstwo Sprawiedliwości nie posiada informacji o łącznej wysokości zryczałtowanych wydatków, o których mowa w zmienianym rozporządzeniu, wykładanych tymczasowo przez Skarb Państwa w toku postępowania w sprawach o wykroczenia, ani o łącznej wysokości zryczałtowanych wydatków ponoszonych przez Skarb Państwa w razie uniewinnienia obwinionego lub umorzenia postępowania w sprawach o wykroczenie. W związku z powyższym nie ma możliwości oszacowania skutków finansowych wejścia w życie projektowanych zmian.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	W 2025 roku w pierwszej instancji wszczęto 315 499 postępowań w sprawach o wykroczenia. Rozstrzygnięto 310 524 spraw, z czego w 295 496 przypadkach orzeczono kary, umorzono 5800 postępowań, w 7300 przypadkach nastąpiło uniewinnienie, a w 1928 przypadkach odstąpiono od wymierzenia kary ⁴ .

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2026 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.).						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby z niepełnosprawnością i starsze	Brak wpływu.						
Niemierzalne		Brak wpływu.						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało negatywnego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, jak również nie będzie miało negatywnego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...

⁴ Sprawozdanie Ministerstwa Sprawiedliwości MS-S7r za 2025 rok.

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz: Brak		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt ustala nowe wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty sądowej od wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Efekty wejścia w życie projektowanych rozwiązań będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		